

Souhrnná teritoriální informace Bahrajn

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Rijádu (Saúdská Arábie) ke dni
14. 5. 2020 13:57

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.8)
3. Vztahy země s EU (s.13)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.14)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.17)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.18)
7. Kontakty (s.25)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Česky: Království Bahrajn

Arabsky v českém přepisu: Mamlaka Al-Bahrajn

Anglicky: Kingdom of Bahrain

Arabsky v anglickém přepisu: Mamlakat al Bahrayn

- král: JKV HAMAD bin Isa Al Khalifa
- předseda vlády: JKV KHALIFA bin Salman Al Khalifa
- první místopředseda vlády: JKV SALMAN bin Hamad Al Khalifa
- místopředseda vlády: JV MUHAMMAD bin Mubarak Al Khalifa
- místopředseda vlády: JV ALI bin Khalifa bin Salman Al Khalifa
- místopředseda vlády: JV Jawad bin Salim al-ARAIHDH
- místopředseda vlády: JV KHALID bin Abdallah Al Khalifa
- ministr, člen kabinetu: Muhammad bin Ebrahim al Mutawa
- ministr vnitra: RASHID bin Abdallah bin Ahmad Al Khalifa
- ministr zahraničních věcí: KHALID bin Ahmad bin Muhammad Al Khalifa
- ministr financí: Salman bin Ahmed Mohammed Al Khalifa
- ministr vzdělávání: Majid bin Ali Hasan al-NUAYMI
- ministr energetiky a vodohospodářství: Wael bin Nasser Almubarak
- ministr spravedlnosti a islámských záležitostí: KHALID bin Ali Al Khalifa
- ministr pro místní rozvoj a městské plánování: Essam bin Abdallah Khalaf
- ministr práce a sociálního rozvoje: Jamil Muhammad Ali HUMAYDAN
- ministr dopravy a telekomunikací: KAMAL bin Ahmad Muhammad
- ministr bytové výstavby: Basim bin Yacub al-HAMAR
- ministr pro záležitosti Poradního shromáždění a Sněmovny reprezentantů: Ghanim bin Fadhil al-BUAYNAYN
- ministryně zdravotnictví: Faeq bint Saeed Al-Saleh
- ministr mládeže a tělovýchovy: Aymen Tawfiq almoayyed
- ministr obrany: Abdulla Al Nuaimi
- ministr průmyslu, obchodu a cestovního ruchu: Zayid bin Rashid al-ZAYANI
- ministr informací: Ali bin Muhammad al-RUMAYHI
- ministr ropného průmyslu Muhammad bin Khalifa Al Khalifa
- ministr královského dvora: KHALID bin Ahmad bin Salman Al Khalifa
- ministr královského dvora pro následný dohled: AHMAD BIN ATIYATALLAH Al Khalifa
- ministr pro záležitosti královského dvora: ALI bin Isa bin Salman Al Khalifa

(Stav ke dni 15.5.2020)

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel (2019):

- počet obyvatel celkem: 1 523 084

z toho

- Bahrajnci: 701 864
- cizinci: 821 220

Průměrný roční přírůstek: 1,3 %

Demografické složení:

- muži: 62,06 %
- ženy: 37,93 %

Zdroj: [Bahrain Open Data Portal](#)

Věková struktura:

- 0–14 let 20,14 %
- 15–24 let 12,26 %
- 25–54 let 58,2 %
- 55–64 let 6,3 %
- 65 let a více 2,89 %

Národnostní složení:

- Bahrajnci: 46,0 %
- ostatní Arabové: 4,7 %
- Asiaté: 45,5 %
- Afričané: 1,6 %
- Evropané: 1,0 %
- ostatní: 1,2 %

Náboženské složení:

- muslimové: 70,3 %
- křesťané: 14,5 %
- hinduisté: 9,8 %
- buddhisté: 2,5 %
- židé: 0,6 %
- ostatní: 2,3 %

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva: 44 %

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
HDP v mil. USD (v stálých)	33 780,80	31 120	32 133	33 119,25	33 708,55	34 231,08

cenách)*						
Reálný růst HDP v %	4,5	2,9	3	2,5	1,8	1,82
HDP/obyv v USD (stálé ceny)*	22679,8	22 381,60	22 308,70	21 861,20	22304,3	22 472,9
Podíl na tvorbě HDP v % (v běžných cenách)						
Těžební průmysl	23,3	13,3	11,11	12,41	15,23	13,95
Zpracovatelský průmysl	14,9	17,3	18,09	18,53	17,65	17,91
Stavební průmysl	6,4	7,4	7,89	8,10	8,21	8,25
Elektřina a voda	1,3	1,4	1,35	1,30	1,31	1,30
Ostatní výroba	1,0	1,1	1,26	1,26	1,26	1,29
Služby	53,2	59,4	60,29	58,39	56,68	57,30
Míra inflace v %	2,7	2	2,7	0,9	2,1	1,2
Míra nezaměstnanosti v %**	4,3	4,1	3,7	3,8	4,3	4,7
Kurs měny k USD	0,3768	0,3768	0,3768	0,3768	0,377	0,38

*Zdroj: nezávislé zdroje, Bahrain Open Data Portal, sekce National Accounts

** Bahrajn údaje o míře nezaměstnanosti nezveřejňuje, dostupné jsou pouze údaje o zaměstnanosti a podílu zaměstnaného obyvatelstva k celkovému obyvatelstvu, a to k roku posledního censu v 2010. Taktéž metodika výpočtu pravděpodobně zahrnuje jen úzkou skupinu obyvatelstva. Dle statistik pracovní síly je zaměstnáno cca 600 000 osob z celkových 1,5 mil. obyvatel. Bahrajnských občanů je zaměstnáno pouze cca 60 000. Odhad Mezinárodního měnového fondu

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Rozpočtové údaje v mil. BHD (fixní kurz 1 BHD = 2,65 USD, 1 USD = 0,376 BHD)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy	2 097	2 177	2 238	2 371	2 816	2 946
- z toho ropa a plyn	1 824	1 883	1 725	1 796	2 077	2 142
Výdaje	3 601	3 682	3 579	3 687	3 511	3 547

Saldo	-1 504	-1 505	-1 341	-1 315	-696	-601
saldo rozpočtu k HDP v %	-18,4	-17,93	-15,15	-13,6	4,7	4,3

Zdroj: [Ministry of finance](#)

Bahrajn se snaží v posledních letech jít cestou reforem a rozpočtové kázně, zejména poté, co mu vzhledem k tíživé situaci veřejných financí musely poskytnout státy GCC významnou finanční injekci ve výši 10 mld. USD ke konci roku 2018. Čerpání této půjčky však bylo podmíněno rozsáhlým programem reforem. Jak vyplývá z tebulky shora, reformy byly provedeny zejména v příjmové stránce. Významně pomohlo např. zavedení DPH ve výši 5% k 1.1. 2019. Také z těchto důvodů zařadila Světová banka v roce 2019 Bahrajn mezi deset nejvíce se zlepšujících ekonomik na světě.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Hodnoty v následující tabulce jsou uvedeny v mil. BHD (1BHD = 2,65USD) a částky devizových rezerv vyjadřují stav ke konci roku

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Saldo běžného účtu	572,7	-282,8	-561,3	-601,5	-834,7	-298,6
Saldo kapitálového a finančního účtu	-863,7	-325,3	963,3	595,7	1 481,4	491,7
Devizové rezervy	-271,2	999,0	414,9	-62,3	176,4	-575,3

Zdroj: [Central Bank of Bahrain, Statistical Bulletin](#)

Zatímco saldo běžného účtu se vládě poslední dobou daří zlepšovat, dochází k výraznému odlivu devizových rezerv. Na vině je zejména udržování směnného kurzu k USD.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní soustavu řídí [Central Bank of Bahrain](#), dříve nazývaná Bahrain Monetary Agency (BMA).

Bahrajn je nazýván finančním centrem Blízkého východu, které bylo vybudováno v 70. a 80. letech minulého století, kdy se sem z Libanonu přestěhovaly tamější banky z důvodu občanské války. Motivací byla zejména blízkost rozvíjejícího se trhu zemí Zálivu, nedostatečně vyspělá úroveň saúdských bank (Bahrajn řadu let fungoval jako bankovní a pojišťovací obsluha obchodu KSA – nyní je tomu jen z části), transparentní obchodní prostředí a regulace bankovního sektoru podle mezinárodních standardů.

Bankovníctví je v současnosti jedním ze základních pilířů bahrajnské ekonomiky, finanční sektor se podílí na tvorbě HDP ze 17 %. Na ostrově jsou pro jeho výhodnou polohu, infrastrukturu, daňové a regulační prostředí i tradici také základny desítek mezinárodně působících bank (tzv. offshore banking units) a stovek jiných finančních institucí a společností. Celkem bylo vydáno BMA více než 360 licencí finančním institucím různého typu, z toho více než 160 licencí bankám a bankovním institucím, dalších více než 160 licencí pojišťovacím společnostem a též více než 10 licencí brokerským společnostem.

Na Bahrajnu jsou licencovány rovněž některé regionální bankovní instituce, zejména např. Islamic Investment Bank.

Největší místní **komerční banky** jsou:

National Bank of Bahrain

- Bank of Bahrain & Kuwait
- Al Ahli Commercial Bank
- Bahrain Islamic Bank
- Bahrain Saudi Bank
- Standard Chartered Bank
- Grindlays Bahrain Bank

Nejvýznamnější **pojišťovny** jsou:

- Bahrain National Insurance
- Bahrain & Kuwait Insurance
- Al Ahli Insurance
- United Insurance
- Norwich Union Insurance
- Gulf Union Insurance & Reinsurance

1.7 Daňový systém

Většina z celkově mála daní na Bahrajnu jsou daně nepřímé. Prakticky jedinou přímou daní je daň ze zisku naftařských a petrochemických společností ve výši 46 %, splatná je ve 12 splátkách následujících po příslušném daňovém období.

Z obvyklých daní nejsou například zavedeny daň z fyzických ani právnických osob nebo daň darovací. Neexistuje ani srážková daň (withholding tax) obvyklá v KSA nebo Ománu.

Přehled hlavních nepřímých daní:

- Spotřební daň na benzín: 12 %

-
- Daň z pronájmu nemovitostí: 12 %
 - Daň z hotelového ubytování: 5 %

Od 1.1.2019 byla zavedena daň z přidané hodnoty (DPH) ve výši 5 %. Prahem pro povinnou přihlášku plátce daně je 37 500 BHD, prahem pro dobrovolné přihlášení 18750 BHD.

Spotřební daně jsou uplatňovány ve výši 100% na tabákové výrobky a energetické nápoje. Nealkoholické sycené nápoje jsou daněny sazbou 50%.

Obecná výše cla je 5% (CIF), příšesň na alkoholické nápoje činí 225% a na cigarety 200%.

Převod nemovitostí podléhá kolokovnému ve výši 2%.

Pronájem rezidenčních nebo komerčních prostor podléhá městské dani ve výši 10% uplatňované na občany třetích zemí.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Bilance bahrajnského zahraničního obchodu je zpravidla od roku 2013 pasivní. Značně ji však ovlivňuje pohyb světových cen ropy, protože více jak polovina vývozu připadá na petrochemickou produkci, pro kterou se velká část surové ropy dováží.

Bahrajnský zahraniční obchod (v mld. USD)

	2015	2016	2017	2018	2019
Dovoz	12,408	11,601	13,145	14,871	13,256
Vývoz	8,766	6,686	6,965	7,449	8,225
Saldo	-3,642	-4,915	-9,180	-7,422	-5,030

Zdroj Bahrain Open Data Portal of Ministry of Industry and Trade

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Nejvýznamnější exportní destinace Bahrajnu (2019)		
Pořadí	Země	Hodnota vývozu (USD)
1	Saúdská Arábie	2 027 446 711
2	SAE	1 435 558 880
3	USA	792 257 722
4	Omán	439 257 722
5	Egypt	378 599 407
6	Čína	317 157 322
7	Kuvajt	292 197 818
8	Nizozemí	272 647 212
9	Indie	214 660 212
10	Turecko	190 874 831
Nejvýznamnější partneři dovozu do Bahrajnu (2019)		
Pořadí	Země	Hodnota dovozu (USD)
1	Čína	2 065 478 557
2	Austrálie	936 866 362

3	UAE	927 677 232
4	Saúdská Arábie	926 755 158
5	Brazílie	854 080 835
6	USA	836 633 531
7	Japonsko	705 610 229
8	Indie	685 373 934
9	Německo	576 054 379
10	Velká Británie	491 205 806

Zdroj: Bahrain Open Data Portal

Hlavním partnerem bahrajnského zahraničního obchodu je logicky jako dodavatel surovin pro petrochemický a hliníkárenský průmysl Saúdská Arábie. Údaje o dovozu ropy do Bahrajnu však ze strategických důvodů nejsou zveřejňovány.

EU je druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem Bahrajnu (2 mld. EUR/ 10,9% celkového zahraničního obchodu Bahrajnu), přičemž EU je nejvýznamnějším zdrojem dovozů do Bahrajnu (1,81 mld. EUR) a 9. nejvýznamnější exportní destinací (198 mil. EUR). Bahrajn je pro EU 76. nejvýznamnějším obchodním partnerem (Zdroj: Eurostat)

2.3 Komoditní struktura

Komoditní struktura dovozu na Bahrajn 2019

Pořadí	Komb. Nomenklatura	Název	Hodnota (USD)
1	26011100	Rudy železné, koncentráty, neaglomerované	1 010 111 187
2	28182000	Oxid hlinitý jiný, ne korund umělý	905 216 685
3	87032431	Osobní automobily a jiná motorová vozidla	323 071 130
4	89052000	Plovoucí nebo ponorné vrtné nebo těžební plošiny	311 197 525
5	84111200	Proudové motory s tahem nad 25 Kn	277 065 339
6	85171200	Telefony pro celulární síť nebo jiné bezdrátové síť	250 060 291
7	71081210	Zlaté ingoty	218 120 041
8	87032331	Osobní automobily do 3T	211 752 233
9	84091000	Části a součásti hodné pro letecké motory	167 769 170

10	87032311	Motorové karavany do 3000 ccm	163 011 611
Komoditní struktura vývozu z Bahrajnu v roce 2019			
Pořadí	Komb. Nomenklatura	Název	Hodnota (USD)
1	26011200	Železné rudy a koncentráty aglomerované	1 246 235 636
2	76051100	Dráty z nelegovaného hliníku, příčný řez nad 7mm	489 569 068
3	76012000	Slitiny hliníku, netvářené	458 648 987
4	76011000	Nelegovaný hliník, netvářený	384 582 635
5	71081210	Zlaté ingoty	355 523 958
6	76061200	Desky a plechy, hliníkové	292 033 502
7	73081000	Mosty a části mostů ze železa nebo oceli	271 593 203
8	87032431	Osobní automobily	224 694 216
9	72071900	Polotovary ze železa nebo nelegované oceli do 0,25% uhlíku	200 338 866
10	31021000	Močovina obsahující více než 45% hmotnostních dusíku v sušině	188 899 609

Zdroj: Bahrain Open Data Portal, Ministry of Trade and Industry

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Seznam průmyslových parků:

1. Mina Salman Industrial Area
2. Ma'ameer Industrial Area
3. North Refinery Industrial Area
4. Sitra Roundabout Industrial Area
5. South Alba Industrial Area
6. North Sitra Industrial Area
7. Haffera Industrial Area
8. Salman Industrial City:

1. Hidd Industrial Area
2. Bahrain International Investment Park (BIIP)

Zdroj: [Ministry of Industry Commerce and Tourism](#)

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Pokud jde o odvětvovou a teritoriální strukturu přímých zahraničních investic, tak tyto informace nejsou v místních ani

mezinárodních statistikách dostupné. K největším PZI však patří investice do petrochemického sektoru a místní hliníkovny: **Tatweer Petroleum**, a joint venture vytvořené v r. 2010 mezi BAPCO and Occidental Petroleum (USA) s cílem revitalizovat jediné bahrajnské ropné pole s cílem zvýšit jeho výtěžnost pomocí nových technologií, **Aluminum Bahrain (ALBA)** a **Gulf Petrochemical Industries Complex (GPIC)**, obě společné investice několika států GCC, **Bahrain National Gas Company (BANAGAS)** vlastněné státem, Saudskou investiční firmou a Caltex Bahrain.

V oblasti rozvoje nemovitostí: **Durrat Al Bahrain**, největší realitní projekt s hodnotou 3,4 miliardy USD, s investicemi Bahrain Kuwait Finance House, **Amwaj Islands**, turistický projekt společně vlastněný investory z Bahrajnu, Kuvajtu a KSA, **Al Areen Desert Spa and Resort** vlastněný vládou Bahrajnu, řadou soukromých investorů a Gulf Finance House, **Bahrain Financial Harbor** project ve výši 1,3 miliardy USD, který vlastní Gulf Finance House a řada soukromých investorů z GCC, **Bahrain City Center** kino multiplex investorů z Dubaje a v SAE domicilovanou Al Futtaim Investments, výstavba turistického resortu Marina West s investicemi z KSA.

Dle Economic Development Board Bahrajnu přilákal Bahrajn v roce 2019 134 společností a investice v úhrnné výši 835 mil. USD. (Poslední zprávy o přímých zahraničních investicích hovořily o 810 mil. USD za prvních devět měsíců roku 2018).

Investice pocházejí ze Saúdské Arábie, Spojených arabských emirátů, Kuvajtu, Francie, Indie, Japonska, Velké Británie a Hong Kongu. Sektorově se jedná o investice do finančních služeb, ICT, zpracovatelského průmyslu, logistiky, realit, cestovního ruchu, školství a zdravotnictví. Předpokládá se vytvoření více než 6000 pracovních míst v příštích třech letech.

Lze očekávat další růst zahraničních investic, zejména v souvislosti s nálezem nových ropných polí v dubnu 2018.

Bahrajn je velmi nakloněný zahraničním investorům, což ukazuje politika bahrajnské vlády a proaktivní přístup úřadu Economic Development Board (zal. R. 2000). Nespornou výhodou je také lokace ostrova, který je snadno přístupný po moři, letecky i po souši. Investoři také zamýšlejí využít blízkosti Saúdské Arábie a efektu jejich ekonomických reforem. Od roku 2003 mohou cizinci vlastnit nemovitosti. Od roku 2016 bylo umožněno i 100% vlastnictví obchodních společností zahraničními subjekty. V oblasti finančních služeb využívají investoři nově založeného regulatorního „sandboxu“ k vývoji nových produktů a služeb. V oblasti finančních technologií bylo založeno centrum Bahrain Fintech Bay a investiční fond na podporu start-upů v regionu Al Waha Fund of Funds v úhrnné hodnotě 100 mil. USD. Dlouhodobá práce na důvěře investorů se také odrazila na vysoké účasti na květnovém investičním fóru Gateway Gulf Forum (přes 500 globálních investorů).

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Kancelář, reprezentaci, společný podnik nebo jinou podnikovou formu je třeba registrovat v obchodním rejstříku ministerstva průmyslu a obchodu. Informace ohledně obchodního a investičního prostředí jsou uvedeny na stránkách státní agentury na podporu zahraničních investic a rozvoje národního hospodářství tzv. [Bahrain Economic Development Board](#) v kapitole „Publikace“. Zde je možné získat přístup k tzv. [Step by Step Guide](#) pro registraci různých forem přítomnosti zahraniční společnosti na místním trhu a stáhnout si příslušné podmínky pro registraci.

Pro usnadnění registračního procesu vytvořilo ministerstvo průmyslu a obchodu tzv. Bahrain Investment Center, což je „One Stop Shop“, tj. registrační místo, kde se podávají žádosti pro registraci nového obchodního subjektu. Bahrain Investment Center dále již sám kontaktuje (s ohledem na charakter nově zakládaného podniku) další nezbytné orgány,

které se vyjadřují k registračnímu procesu (např. Electricity & Water Authority, ministerstvo zdravotnictví, vnitra apod.)
Kontakt: Bahrain Investors Center (BIC), Seef Mall, P.O. Box 5479 Phone: (+973) 17562222 Manama, Kingdom of Bahrain,
Hours of business: 07:30–14:00 Sunday–Thursday, E-mail: investor_relations@moic.gov.bh.

Pokud jde o právní formy nově zaregistrované organizační jednotky, je možná akciová společnost (min. kapitál je 1 mil. bahrajnských dinárů u veřejných akciových společností a 250 tis. u uzavřených), společnost s ručením omezeným (min. dva společníci a min. podíl 20 tis. dinárů), pobočka (branch office), či representační kancelář. Většina zvolených aktivit umožňuje 100% podíl zahraničního subjektu.

S ohledem na daňové prostředí nenabízí Bahrajn žádné dodatečné pobídky s výjimkou působení v zónách volného obchodu.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegace EU pro Bahrain, Kuwait, Omán, Katar a Saúdskou Arábii

Adresa:

Al-Maathar, Thabet al-Loghawi Street, villa 25, P.O. Box 65995, Riyadh 11566, Kingdom of Saudi Arabia

Tel: +966 11 4827057

Fax: +966 11 482 1427

Email: Delegation-Saudi-Arabia@eeas.europa.eu

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Bahrajn je pro EU 76. nejvýznamnějším obchodním partnerem (73. exportní destinace, 78. importní zdroj). EU jako celek je pro Bahrajn druhým nejvýznamnějším partnerem (Po SA), přičemž je nejvýznamnějším zdrojem importů (16% veškerého importu) a 9. nejvýznamnější exportní destinací

Více než polovinu dovozu z Bahrajnu do EU tvoří základní kovy, dále 36,7% minerální produkty, zejména paliva. Vývoz z EU do Bahrajnu sestává zejména ze strojů a zařízení a dopravních zařízení (50,2%).

Obchod mezi EU a Bahrajnem (mil. EUR)				
Rok	Dovoz z Bahrajnu	Vývoz do Bahrajnu	Saldo	Obrat
2014	651	1 424	773	2 075
2015	607	1 363	756	1 970
2016	564	1 327	763	1 892
2017	796	1 651	855	2 447
2018	1 158	1 622	464	2 780
2019	852	1 827	975	2 679

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Od roku 2004 nevidují statistiky EU a Světové banky Bahrajn jako příjemce oficiální rozvojové pomoci (ODA). Mezi poskytovatele oficiální rozvojové pomoci není Bahrajn též zařazen.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

V absolutních hodnotách patří náš obchod s Bahrajnem k nejnižším s arabskými zeměmi, ale v přepočtu na jednoho obyvatele je vyšší než např. u SAK či řady ostatních zemí BVA. Značná část českého zboží putuje na Bahrajn – tak jako do ostatních zemí Perského zálivu – přes SAE, a to zejména v souvislosti s projekty velkých firem s působností v GCC, majících zde své sídlo.

Českému vývozu dominují osobní automobily, a dále pak různé elektrotechnické prvky a rozvaděče, jejichž skladba se mění v závislosti na potřebách projektů, kterým české firmy dodávají komponenty. Dovoz z Bahrajnu dosáhl výše 16,1 mil. USD, což představuje pokles o 62,9 %. Příčinou tohoto poklesu je výrazný pokles v dovozu hliníku, který v roce 2018 tvořil že 99,4% bahrajnského vývozu do ČR. Obchodní bilance tak skokově vzrostla ještě více ve prospěch české strany. Více viz tabulka níže.

v tis.
2014
2015
2016
2017
2018
2019

Zdroj: Český statistický úřad

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Zbožová struktura vývozu do Bahrajnu 2019 (Zdroj: ČSÚ)

Kód zboží	Název zboží	Hodnota USD(tis.)	Meziroční index (%)
870323	Vozidla,motor vratný píst.zážeh,1500-3000cm3	8 655	111.4
853710	Rozvaděče ap pro zařízení,rozvody el,do 1000V	4 044	1329.5
853720	Rozvaděče ap pro zařiz,rozvody el,nad 1000V	2 458	150.6
847150	Zpracovatelské jednotky jiné než HS 8471.41 nebo 8471.49	1 399	90.7
847989	Stroje,přístroje mechan.ost,s indiv.funkcí,jn	1 324	883.9
930400	Zbraně ost(na pero,plyn,obušky aj)ne sečné ap	1 233	593.5
690320	Výrobky žárovzdorné,nad 50% oxid hlinitý,křem	914	86.1
392010	Desky ap z polymerů ethylenu,nevzst,nekombin.	913	-
940290	Nábytek lékař,chirurg,zubolék,zvěrolék,části	653	3275.7
901210	Mikroskopy(ne optické),difratografy	553	142.8

Zbožová struktura dovozu z Bahrajnu 2019 (Zdroj: ČSÚ)

Kód zboží	Název zboží	hodnota USD(tis.)	Meziroční index (%)
760120	Slitiny hliníku	6 471	37.6
854442	Vodiče elektrické,<1000V,s přípojkami	68	154.4
760612	Desky,pásy ap ze slit.hliníku,nad 0,2mm,čtver	52	-
902519	Teploměry,nekombinované,číslní	33	127.8
701931	Rohože skleněné	28	264.4
640391	Obuv z usně kr.kotník,podešev kauč,plast,useň	19	16262.6
520515	Příze bavl.jedn,nečesaná,nad 85%,do 125dtex	14	145.8

701939	Rouno,matrace,desky ap výr.netkané skleněné	8	20.III
220300	Pivo ze sladu	6	-
392010	Desky ap z polymerů ethylenu,nevyzt,nekombin.	5	80.1

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Vzájemná obchodní výměna v oblasti služeb mezi Bahrajnem a ČR není příliš rozvinutá. Za zmínku nicméně stojí služby interierového designu při vybavování místních rezidencí českým sklem či zprostředování léčebných pobytů v lázeňském zařízení „Strom života“ (Tree of Life – částečná bahrajnská investice v ČR do Lázní Bělohrad) a dalších českých lázní pro pacienty z Bahrajnu. Statistiky obchodu se službami s Bahrajnem ČNB nezveřejňuje.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Žádné významné české investice nebyly zatím zaznamenány. Většina obchodních aktivit českých firem vůči Bahrajnu, se pravděpodobně děje prostřednictvím regionálních poboček, zejména ve Spojených arabských emirátech.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

- V roce 2007 byla uzavřena mezivládní [Dohoda o ochraně a podpoře investic](#). Dohoda vstoupila v platnost po její ratifikaci zákonodárnými orgány obou zemí a notifikaci bahrajnskou stranou ke dni 17. listopadu 2009.
- V květnu 2011 byla v Praze ministry financí obou zemí podepsána [Dohoda o zamezení dvojímu zdanění](#), která vstoupila v platnost ke dni 10. dubna 2012
- V roce 2015 byla uzavřena Dohoda o letecké přepravě, která však dosud nebyla ratifikována.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR a Bahrajn si rozvojovou pomoc neposkytují.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Kromě surové ropy na zpracování se na Bahrajn nejvíce dovážejí strojní a elektrotechnická zařízení, dopravní prostředky, potraviny, chemikálie, železárenské výrobky a textil. Tato odvětví jsou perspektivní i pro české vývozce. Stablními položkami českého vývozu jsou rozvaděče, svítidla, osobní automobily, pc komponenty, cukr, kompresory, sklo. S postupným oživením infrastrukturních projektů bude perspektiva v subdodávkách pro tyto projekty:

Pokračuje stavba nového letištního terminálu o celkové hodnotě 1,1 mld. USD, který měl být otevřen v březnu 2020 s celkovou kapacitou 14 mil. cestujících ročně. V prosinci 2019 byli vybráni provozovatelé bezcelních obchodů (spol. Bahrain Duty Free – BDFC) a dalších komerčních zařízení.

V dubnu 2019 byla francouzská energetická skupina ENI vybrána v tendru na průzkumné práce ropných polí Khalij Al-Bahrajn, kde byl v roce 2018 oznámen objem ložisek s odhadovaným objemem 81,5 mld. barelů ropy a 387,9 milionů kubických metrů zemního plynu.

Pro realizaci projektu hybridní elektrárny/desalinizační stanice Al Dur 2 s kapacitou 189,2 mil. litrů vody denně a produkcí 1200-1500 MW elektrické energie bylo v říjnu 2019 vybráno konsorcium saudské společnosti Acwa Power a japonské Mitsui.

Významným pokračujícím projektem je také plánovaná stavba nového 25 km dlouhého Mostu krále Hamada mezi Saúdskou Arábií a Bahrajnem, který povede paralelně ke stávajícímu Mostu krále Fahda. Tento most by také měl zahrnovat železniční spojení mezi oběma zeměmi. V říjnu 2019 vyhrálo tendr na konzultační služby k tomuto projektu konsorcium KPMG, AECOM a CMS. Celý projekt má odhadovanou hodnotu 3,5 mld. USD. Most by měl být provozován formou PPP.

[Aktuální sektorové příležitosti pro Bahrajn](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Distribuční a prodejní kanály ovládají velké místní rodinné firmy ve spolupráci s regionálními a nadnárodními firmami (obchod s oblečením, domácími potřebami, elektronikou, potravinami), které současně patří i k předním investorům na trhu KSA. Na Bahrajnu má sídlo např. Landmark Group, která vlastní prodejní řetězce známé pod značkami Splash, Citi Max, Babyshop, Centerpoint, Lifestyle, E-Max. V maloobchodě jsou proto běžné velké samoobsluhy a obchodní střediska.

Distribuce dováženého zboží je možná pomocí obchodního zastoupení, místního dovozce nebo společného podniku s podílem místního kapitálu či pobočky zahraniční firmy pokud má místního sponzora, který převezme záruku za kvalitu a bezpečnost distribuovaného zboží.

Obchodní zastoupení je upraveno zákonem 10/92, tzv. „Commercial Agency Law“ ve znění pozdějších doplnění (zákon 8/1998 a 49/2002). Obchodní zástupce musí být bahrajnský občan nebo společnost, která je z části vlastněná bahrajnským subjektem (dřívější 51% požadavek majority místního podílu byl zrušen novelizací z roku 1998). Zákon rozlišuje 2 formy obchodního zastoupení, tzv. „commission agency“ a „commercial representation“. Při první formě prodává agent zboží svým jménem na účet zastoupeného a za své služby dostává provizi. Agent za zboží ručí vůči zákazníkům a musí poskytovat náhradní díly. Tato forma je povinná v oblasti maloobchodu. Někdy bývá agent označován „Distributor“ a prodává zboží na svůj účet. V případě „commercial representation“ zastupuje agent zahraniční společnost a jedná jejím jménem.

Smlouva o obchodním zastoupení musí mít předepsané náležitosti, jako je uvedení obou stran a jejich státní příslušnosti, práva a povinnosti stran, výše provize, oblast působení obchodního zastoupení, doba platnosti smlouvy. Smlouva je uzavírána na dva roky s možností jejího obnovení.

Zahraněční společnost dříve mohla mít pouze jednoho zástupce pro danou aktivitu, tato podmínka v zákoně 10/1992 však byla zrušena jeho novelou z roku 1998. Dále byla zrušena i podmínka, že při přímém dovozu zboží výrobcem (rozumí se mimo zapojení obchodního zástupce) je zástupce oprávněn získat za tento přímý dovoz 5% provizi. Smlouva o obchodním zastoupení však nadále musí být registrována u ministerstva průmyslu a obchodu, které jí zařadí do [registru obchodních zastoupení](#). Zde se musí registrace každé dva roky obnovovat. Pokud jde smlouva uzavřena na dobu neurčitou, lze ji vypovědět pouze při jejím porušení druhou stranou. Zákon při předčasném vypovězení smlouvy ze strany zastoupeného přiznává zástupci nárok na odškodnění, pokud k vypovědi nebyl náležitý důvod (obdobné podmínky jsou i v KSA a Ománu).

Některé aktivity jsou pro zahraniční subjekty i nadále omezeny: reklamní služby, vydávání místních novin a časopisů, celní služby, přístavní služby, doprava v pobřežních vodách, distribuce ropných produktů, voda, elektřina a telekomunikace, realitní služby, služby související s náboženskými poutěmi. Některé aktivity vyžadují místní účast: audity a účetní služby, architektonické a inženýrské služby, pronájem motorových vozidel, průzkumy trhu a veřejného mínění, soukromé bezpečnostní služby, stavební služby, vymáhání pohledávek, nakladatelství a služby související s těžbou, služby předplatného rozhlasu, televize a satelitního příjmu signálu., provoz ubytovacích zařízení, dopravní služby, průvodcovské služby, velkoobchod a maloobchod.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dovoz do Bahrajnu podléhá celní kontrole při vstupu do země nebo do některého ze sousedních států GCC (Rada spolupráce arabských států Perského zálivu), které sice od 1. 1. 2003 vyhlásily celní unii s přechodným obdobím implementace 3 roky, nicméně v praxi se stále nejedná o volný pohyb zboží. Proto zboží dovezené do jedné země GCC a uvedené do volného oběhu je při reexportu do jiné země GCC ve většině případů zatíženo opětovně dovozním clem.

Některé položky je zakázáno dovážet, například pornografický materiál nebo zboží izraelského původu. Na dovoz jiných je zase nutné mít zvláštní licenci, například na alkohol, léčiva či zbraně.

Dovozce musí být registrován u ministerstva průmyslu a obchodu.

Bahrajn je členem WTO, proto jsou dovozní podmínky příslušně standardizovány, tj. pokud jde o dokumenty, je nezbytné předložit fakturu, osvědčení o původu zboží, konosament nebo letecký nákladní list, balící listy, Delivery order a doklad o pojištění přepravy. U potravin jsou vyžadovány příslušné exportní certifikáty o zdravotní nezávadnosti, provedené inspekci (u masa), phytosanitární certifikáty (u semen) apod. U léků je nezbytné povolení bahrajnského ministerstva zdravotnictví. Podrobnosti (včetně počtu originálů požadovaných dokladů) jsou uvedeny na webových stránkách [Bahrain Customs](mailto:customs@batelco.com.bh) P.O. Box 15 Manama Kingdom of Bahrain, Tel.: +(973) 17-725333 Fax: +(973) 17-727556, E-mail: customs@batelco.com.bh

U některých položek je požadováno prohlášení výrobce o shodě s místními či mezinárodními standardy. V této souvislosti místní kontrolní orgán The Standards and Metrology Directorate otevřel kancelář v Khalifa Bin Salman Port u Customs Department, aby kontroloval některé výrobky, zda jsou v souladu s místními standardy, předtím, než vstoupí na místní trh. Jde zejména o Tires, Car batteries, Asbestos, Toys, Plastic bags, Tissue papers, Electric Appliances, Cosmetics, etc. V řadě případů však stačí, když zboží je v souladu s mezinárodními standardy, neboť většina místních norem je odráží. Standardizaci a certifikaci výrobků na Bahrajnu provádí [Bahrain Standards & Metrology Directorate, Ministry of Industry and Commerce](mailto:bsmd@moic.gov.bh), Building: 240, Road: 1704, Block: 317, P.O. Box 5479, Manama, Tel: +973 17 57 48 71, Fax: +973 17 53 07 30, E-mail: bsmd@moic.gov.bh.

Zvláštní pozornost je nezbytné věnovat označení zboží datem výroby a datem spotřeby (u potravin), které musí být v arabštině a natištěno na obal (nesmí být na samostatné nálepce). Spotřební zboží musí mít obal, informující o vlastnostech výrobku a jeho použití též v arabském jazyce. U potravin je nezbytné uvedení jejich složení a zejména obsah tuků a aditiv. Zboží musí být označeno zemí původu a jménem výrobce a uvedena váha.

Pro většinu položek je stanoveno clo 5 % vypočítávané z hodnoty CIF. U řady z nich, zejména některých základních potravin, surovin a strojů pro průmyslovou výrobu, je dovoz bez cla, ale na některé položky jsou aplikovány sazby vyšší, například na alkoholické nápoje (225%), tabák (100%) a vepřové maso. Podrobnosti k podmínkám dovozu jsou uvedeny na webových stránkách [Bahrain Directorate of Customs](http://www.businessinfo.cz/bahrajn).

Dovozy z USA a některých arabských zemí jsou beze cla vzhledem k uzavřeným dohodám o volném obchodu.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Informace ohledně investičního prostředí jsou uvedeny na stránkách státní agentury na podporu zahraničních investic a rozvoje národního hospodářství tzv. [Bahrain Economic Development Board](#). Podmínky pro investory jsou poměrně liberální a daňově výhodné (neexistují daně z příjmu společností i jednotlivců), jen půdu je možno vlastnit pouze ve vybraných lokalitách a maximální podíl cizího kapitálu v podniku je u některých oborů omezen, viz výše.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Formy propagace, marketingu a reklamy odpovídají rozvinutým ekonomikám a využívání hromadných sdělovacích prostředků pro propagaci je zcela běžné. Pro uvedení zejména spotřebního zboží na trh je nutno investovat prostředky do reklamy, pro prosazení zboží do obchodních sítí (zejména FMCG, Fast Moving Consumer Goods, rychloobrátkové spotřební zboží.) je nutno počítat stejně jako na ostatních rozvinutých trzích s náklady na slevové akce, na propagaci v letáčích vydávaných obchodní sítí apod.

Vzhledem k převládajícímu islámskému náboženství je vhodné se v propagaci některým tématům vyhnout, například z politiky, cizího náboženství, sexu nebo konzumace alkoholických nápojů a vepřového masa.

Reklamu je možné umístit v televizi, nebo některých z místních deníků. Na Bahrajnu existují 3 televizní a 2 rozhlasové kanály s celostátní působností, všechny jsou ve vlastnictví státu. Kanály 44 a 4 jsou v arabštině, kanál 55 vysílá v angličtině. Radio Bahrain vysílá anglicky na frekvenci 96.5 FM a arabsky na 93.3 FM.

- [Bahrain News Agency](#)

Největší deníky vycházející v arabštině: Al Ayam, Al Wasat, Akhbar Al Khaleej, Al Watan a Al Bilad. Nejznámější obchodní publikace je ekonomická příloha Al Ayam. Na Bahrajnu vycházejí též dva deníky v angličtině a to Gulf Daily News a Bahrain Tribune. Mezi o obchodně orientované časopisy patří Trade Arabia, Gulf Construction, Gulf Industry, Oil and Gas Middle East a Zawya.

Kontakty na místní deníky:

- [Akhbar Al Khaleej](#), P.O. Box 5300, Manama, Kingdom of Bahrain, Tel.: +(973) 17-620111, Fax: +(973) 17-621566
- [Al-Ayam](#), P.O. Box 3232, Manama, Kingdom of Bahrain, Tel.: +(973) 17-727111, Fax: +(973) 17-729009
- [Al-Wasat Newspaper](#), P.O. Box 31110, 23, Manama, Kingdom of Bahrain, Tel.: +(973) 17-596999, Fax: +(973) 17-596900
- [Gulf Digital News](#), P.O. Box 5300, Manama, Bahrain, Tel.: +(973) 17-620222, Fax: +(973) 17-622141
- [The Daily Tribune](#), P.O. Box 3232, Manama, Kingdom of Bahrain, Tel.: +(973) 17-827111, +(973) 17-727111, Fax: +(973) 17-827222

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Vzhledem k tomu, že je od roku 1995 Bahrajn členem WTO, má ochranu duševního vlastnictví zapracovanou do své národní legislativy. Gestorem pro registraci obchodních známek, patentů a autorských práv je ministerstvo obchodu a průmyslu. Na jeho [webových stránkách](#) jsou dostupná znění (v anglickém jazyce) příslušných místních zákonů týkajících

se všech standardních předmětů duševního vlastnictví.

[Bahrajn je stranou všech hlavních mezinárodních smluv v oblasti duševního vlastnictví.](#) K většině se připojil mezi lety 2005 a 2012, tedy po vstupu do organizace WIPO v roce 2005.

6.6 Trh veřejných zakázek

Do hodnoty 10 tis. dinárů (cca 26 tis. USD) jsou veřejné zakázky zadávány jednotlivými státními orgány v rámci jejich působnosti. Případy nad tento limit vyřizuje celostátní komise **Tender Board**, která došlé tendrové nabídky otevírá po jednotlivých tendrech na svých veřejných zasedáních. [Složení tendrové komise.](#)

Tendry bývají „local“ nebo „international“ a „open“ či „limited“ (pouze pro pozvané). Zahraniční firma, pokud není v zemi registrována, se musí do 30 dní od udělení tendru zaregistrovat. Zahraničnímu účastníku je doporučováno, aby měl při účasti ve veřejných zakázkách místního partnera nebo zástupce, který by byl schopen sledovat celý proces výběrového řízení od přípravy tendru, jeho vypsání až do udělení zakázky. Není to však zákonnou povinností.

Veškerá oznámení o vypsání tendrech zveřejňuje Tender Board na svých [webových stránkách](#). Zde jsou zveřejňovány také příslušné [předpisy týkající se státních zakázek](#).

Nákupy vojenského materiálu mají zvláštní režim spadající pod ministerstvo obrany.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Vzhledem k odlišnému právnímu systému v zemi a nákladnosti soudních a arbitrážních procesů se doporučuje urovnat případné spory dohodou stran. Pokud to není možné, resp. není na obou stranách příslušná vůle, je nezbytné spor řešit pomocí soudu nebo arbitráže.

Řešení sporu prostřednictvím soudu

Uznávání cizích soudních rozhodnutí a jejich přímé vykonání na Bahrajnu je možné v případě, že má daná země s Bahrajnem uzavřenu reciproční dohodu o uznávání soudních rozhodnutí. Takové dohody má Bahrajn se zeměmi tzv. Rijádské úmluvy o právní spolupráci mezi arabskými zeměmi, která zahrnuje uznávání cizích soudních a arbitrážních rozsudků. Pokud se tedy český soukromý subjekt nehodlá soudit s bahrajnskou stranou na Bahrajnu má soudní spor u zahraničního soudu smysl pouze v případě, že lze bahrajnskému subjektu zabavit majetek v zahraničí.

Pokud se strany rozhodnou řešit spor prostřednictvím bahrajnského soudu, řeší se případ podle místního obchodního a civilního práva, které vychází z práva britského a zahrnuje prvky egyptského práva.

Islámské právo šaría a islámské soudy jsou aplikovány pouze na občansko-právní a rodinné spory.

Řešení sporu prostřednictvím arbitráže

Bahrajn je členem New Yorkské úmluvy o uznání a výkonu rozhodčích nálezů. Rozsudek je však na Bahrajnu uznatelný v případě, že není v rozporu s „veřejným zájmem“ (odbdobně jako v Ománu či KSA, kde je však ještě navíc podmínka, že nesmí být v rozporu s právem šaría). Místní firmy jsou na zahrnutí arbitrážní doložky s příslušností k mezinárodní arbitráži

do smluv zvyklé.

Kromě mezinárodní arbitráže lze spory řešit i prostřednictvím místních arbitráží, které v případě, že se jedná o mezinárodní spor, aplikují mezinárodní arbitrážní právo UNCITRAL. V roce 2010 byla ve spolupráci s America Arbitration Association (AAA) zřízena např. Bahrain Chamber for Dispute Resolution (BCDR). Na Bahrajnu má sídlo i též GCC Commercial Arbitration Center, který řeší spory mezi zeměmi GCC a jejich subjekty. Rozhodnutí této arbitráže jsou v zemích GCC bezproblému uznatelné.

Řešení investičních sporů

Bahrajn je členem Mezinárodního centra pro urovnávání investičních sporů (International Centre for the Settlement of Investment Disputes), které řeší spory mezi investorem a státem či mezi státy (nikoli již však již spory mezi soukromými subjekty navzájem).

ČR má s Bahrajnem podepsánu Dohodu o podpoře a ochraně investic, jejíž arbitrážní doložka řeší možnosti případných sporů mezi oběma státy, či soukromými subjekty jednoho státu a státem druhé strany. Neřeší však spory mezi investory navzájem. Spor je možné řešit pomocí českého soudu, či české nebo zahraniční arbitráže.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Pro obchodní jednání je nejpodstatnější osobní kontakt mezi stranami. Bez vzájemného kontaktu lze jen těžko očekávat získání důvěry, ale i významnějšího pokroku při jednání na straně bahrajnského partnera. I při již probíhajícím obchodu je vhodné organizovat průběžné osobní návštěvy obchodních partnerů.

Dlouhé držení ruky hostitelem při vítání je výraz pohostinnosti. Vysloveným projevem přátelství je objetí doprovázené krátkým dotekem oběma tvářemi (viz francouzský uvítací zvyk).

Typické uvítací občerstvení je světlá trpká káva dolévaná do malého šálku, potom malý šálek s ouškem přeslazeného čaje a někdy také datle. Nejslušnější je si kávu nechat nalít, ale ne více než třikrát. Šálek se drží pravou rukou.

Při jednání s bahrajnským partnerem je zvykem nejprve zahájit rozhovor obecnými tématy, např. o klimatických podmínkách, o sportu, o významných událostech v zemi či světě. Je rovněž zdvořilé se optat na rodinu, pokud již partnera a jeho rodinné poměry známe. Bahrajnci jsou obvykle v hovoru mnohem otevřenější než Saúdové. Mnohem lépe chápou evropský způsob života.

Není vhodné jednání protahovat nad obvyklou pracovní dobu. Na druhou stranu je bahrajnský partner namnoze ochoten jednat např. při večeři v pozdních večerních hodinách.

Sluší se bahrajnského partnera, na němž nám záleží, obdarovat. Vhodným dárkem je především český křišťál, nevhodné jsou jakékoliv dárky s motivy křesťanské či jiné než islámské náboženské symboliky apod.

Jak již bylo uvedeno výše, kromě svátků má sváteční atmosféru také celý devátý měsíc zvaný ramadán, kdy se pravověrní přes den postí a večer bohatě hodují. V době ramadánu je lépe žádná obchodní jednání neorganizovat.

Při jednání o zastoupení firmy je nutné řádně zvážit, zda je bahrajnský partner skutečně schopen a ochoten se zastoupení

plně věnovat.

I v anglických textech se často používá místní datování. Pro lepší rozlišení je za místním letopočtem někdy uvedena zkratka „H.“ a za naším letopočtem zkratka „G.“. Místní letopočet začal v roce 622 našeho letopočtu a místní kalendář je lunární. Má také 12 měsíců, ale maximálně po 30 dnech, takže rok je zpravidla o 11 dní kratší. Pro přepočty dat je velmi užitečná [webová stránka](#), kde lze flexibilně konvertovat data mezi islámským (hijri) a evropským (gregoriánským) kalendářem.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Víza vystavují velvyslanectví Bahrajnu nebo (v případě českých občanů pouze rezidentům z oblasti GCC) pasové kontroly na bahrajnských hraničních přechodech (letišťe Bahrain International Airport nebo dálniční přechod na King Fahad Causeway). Existuje mnoho druhů vstupních víz od 72hodinových turistických až po pobytová pracovní či pro vlastníky nemovitostí na území Bahrajnu. Podrobnosti o bahrajnských vízech jsou uváděny na webu [Ministerstva zahraničních věcí ČR](#).

Bahrajn nemá zřízení zastupitelský úřad v České republice. V otázce víz a případných dalších informací je nutné se obracet na nejbližší zastupitelský úřad Bahrajnu, a to v Německu na adrese Klingelhöfer Strasse 7, D-10785 Berlin, Bundesrepublik Deutschland, tel.: 0049 30 86877777, fax: 0049 30 86877788, [web](#).

Zakázán je dovoz divokých zvířat, drog, podezřelých léků, zbraní a pornografie. Na rozdíl od sousedních zemí (Saúdská Arábie, Kuvajt) je v omezené míře povolen dovoz alkoholu.

Během devátého měsíce islámského kalendáře se muslimové, t.j. převážná většina obyvatel ostrova, přes den postí a toto období může být proto méně vhodné pro významnější jednání.

Od pozdního podzimu do jara je podnebí na Bahrajnu mírné s občasnými přeháňkami a vichřicemi. V létě panují dusná vedra bez srážek, ale s velmi vysokou vlhkostí vzduchu. Riziko infekčních onemocnění a kriminalita jsou nízké.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

O zaměstnávání občanů z ČR je na Bahrajnu poměrně velký zájem zejména ve zdravotnictví, nicméně možnosti jsou omezeny počtem příslušných kapacit. Nutnou podmínkou pro práci v Bahrajnském království je obtojná znalost angličtiny.

Základní podmínkou zaměstnání na Bahrajnu je patronát zaměstnavatele, tzv. sponzora. Pracovní smlouvy jsou obvykle jedno- až dvouleté a při spokojenosti zaměstnavatele je obvykle nabízeno další jednoleté prodloužení. Zaměstnavatel je povinen zaměstnance zdravotně pojistit. Doba dovolené se obvykle pohybuje mezi 40 až 49 dny, do nichž se započítávají i víkendy (pá,so) či svátky (eidy). Je obvyklé, že sponzor poskytuje zaměstnanci ubytování (vč. nákladů na spotřeby energií) a dopravu na pracoviště. Pokud není sponzor schopen zajistit vlastní ubytování, dává zaměstnanci k dispozici jednorázovou sumu na ubytování. V případě středních a vyšších manažerských funkcí dává sponzor obvykle rovněž jednorázový příspěvek na pořízení automobilu. Sponzor zpravidla nekontroluje, zda jakýkoliv jím poskytnutý příspěvek zaměstnanec využil plně či jen zčásti.

Sponzor rovněž poskytuje zaměstnanci minimálně jednu zpáteční letenku ročně pro cestu domů (v některých případech i finanční částku, jejíž přímé využití nekontroluje).

Sponzor zajistí zaměstnanci dlouhodobé pracovní vízum a místní průkaz totožnosti. Podrobněji k zaměstnávání cizinců na [portálu bahrajnské státní správy](#).

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Místní zdravotní péče je na vysoké úrovni. Namnoze je zaměstnáván zahraniční personál, nemocnice jsou vybaveny soudobou technikou. Péče o cizince je v zásadě péčí placenou a je nutno si náklady refundovat u své zdravotní pojišťovny. Obecně neexistují žádné dohody o spolupráci zdravotních pojišťoven. Pro krátkodobý pobyt na Bahrajnu je vhodné uzavřít cestovní zdravotní pojištění.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Zastupitelský úřad ČR přímo na Bahrajnu zřízen není, příslušným je zastupitelský úřad ČR v Saúdské Arábii.

Velvyslanectví

Sídlo:

Embassy of the Czech Republic
Saad Bin Gharir Street
Al Nuzha District
Riyadh
Kingdom of Saudi Arabia

Poštovní adresa:

Embassy of the Czech Republic
P.O. Box 94305
Riyadh 11693
Kingdom of Saudi Arabia

Telefon: 00966 1 4503617 – 19

Fax: 00966 1 4509879

E-mail: centrální riyadh@embassy.mzv.cz, konzulární odd. consulate_riyadh@mzv.cz, obchodně-ekonom. odd. commerce_riyadh@mzv.cz **Web:** www.mzv.cz/riyadh

Honorární konzulát ČR v Bahrajnském království:

Sídlo:

Honorary Consulate of the Czech Republic

Villa 41
Isa Park Compound No. 756
Road No.1725
Block 517
Saar
Manama

Poštovní adresa:

P.O.Box 39175
Riffa
Kingdom of Bahrain

Telefon: 00973 17764960 - 2

Mobil: 00973 39650172

Fax: 00973 17764963

Kontaktní osoba: honorární konzul p. George Antoniou

Z letiště se lze do kteréhokoliv cílového bodu ve městě či na ostrově dopravit pouze taxislužbou, veřejná hromadná doprava, vhodná pro cizince, neexistuje. Stejně tak opačně. V nejlepších hotelích je občas možno sjednat dopravu hotelovým shuttlem za poplatek či výjimečně i zdarma, zvláště pak pro větší počet osob, cestujících společně. Letiště leží v krátké vzdálenosti od centra, dobré ubytovací kapacity jsou i v jeho bezprostřední blízkosti.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor blízkého východu (BVA)

Loretánské nám. 5, 118 00 Praha 1

tel: +420 224 182 470 /sekretariát ředitele

Aktuální kontaktní údaje jsou uváděny na internetových stránkách www.mzv.cz v sekci "o ministerstvu" a kapitole "organizační struktura"

Pro podporu českých firem je pak příslušný [Odbor ekonomické diplomacie](#).

Teritoriální odbor na MPO ČR: odbor zahraničně ekonomických politik II - aktuální kontaktní údaje jsou uváděny na internetových stránkách www.mpo.cz v sekci "Kontakt" a kapitole "Organizační struktura ministerstva ..."

Pro oblast Perského zálivu je příslušná kancelář Czechtrade v Dubaji, Spojené arabské emiráty:

Poštovní spojení:

Dubai World Trade Center

7th Floor - Office No.21, P.O.Box 9759

DUBAI, United Arab Emirates

T: +97143097018

F: +97143097019

M: +971504509941

E-mail: dubai@czechtrade.cz Web: <http://www.czechtrade.ae>

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- mezinárodní předvolba z ČR – 00973
- policie – 999
- dopravní nehody – 688888
- pobřežní hlídka – 700000
- informace o místních telefonních číslech – 181
- informace o mezinárodních telefonních číslech – 191
- mezinárodní telefonické hovory – 151
- poruchy elektřiny – 241111
- poruchy dodávek vody – 727500
- informace o leteckých spojích – 325555
- informace o počasí – 268700
- obecné informace – 881111

7.4 Internetové informační zdroje

Statistické přehledy

- <https://www.cbb.gov.bh/> – bahrajnská centrální banka
- www.mofne.gov.bh – bahrajnské ministerstvo financí
- www.bahrain.gov.bh – bahrajnská státní správa

Významné adresy

- www.bahrainedb.gov.bh – bahrajnská agentura na podporu investic – Economic Development Board (EDB)
- <https://www.bcci.bh/en> – bahrajnská obchodní a průmyslová komora – Bahrain Chamber of Commerce & Industry (BCCI)
- www.bahrainexhibitions.com – Úřad pro cestovní ruch a výstavnictví
- www.bahraincustoms.gov.bh – bahrajnská celní správa (Bahrain Customs)
- <https://www.bahrainbourse.com/> – bahrajnská burza – Bahrain Stock Exchange (BSE)
- **NPRA** – oddělení Ministerstva vnitra zabývající se vízy, cestovními doklady a imigrací.

Nejdůležitější internetové zdroje informací

- www.bahraincustoms.gov.bh – bahrajnská celní správa
- www.bahrainembassy.org – velvyslanectví Bahrajnu v USA

Různé

- www.gcc-sg.org – organizace arabských států Perského zálivu
- www.isdb.org – rozvojová banka islámských zemí
- www.meed.com – ekonomický týdeník pro Blízký východ

Další internetové odkazy jsou uvedené vždy v místech (nebo v poznámkách pod čarou), kde se popisuje relevantní tematika.